

Prawo dwunastu tablic, 449 r. p.n.e.

W dwunastu tablicach znajduje się postanowienie, że cokolwiek lud rozkaże, prawem jest niewzruszonym.

Decemwirowie¹ [...] niehumanym prawem postanowili, że plebejuszom nie przysługuje zawieranie związków małżeńskich z patrycjuszami.

Prawo dwunastu tablic zastrzegło, że kobiety, choćby dojrzałego wieku, mają pozostawać pod opieką [męża lub ojca rodziny] [...].

Wedle dwunastu tablic ten, któremu dowiodą, że złożył fałszywe świadectwo, ma być strącony ze Skały Tarpejskiej².

Kto by podpalił dom lub stertę zboża obok domu stojącą, ten związany i ochłostany w ogniu ma być strącony, jeśli się tego czynu świadomie [...] dopuścił.

Jeśli się ktoś przyzna do długu i sprawa zostanie prawnie osądzona, ma otrzymać 30 dni zwłoki. Potem [jeśli nie zapłaci] należy go ująć i do sądu zaprowadzić [...].

Zmarłego nie wolno w mieście grzebać ani palić.

Prawo dwunastu tablic zabrania wznosić stos pogrzebowy bliżej niż 60 stóp³ od obcego domu bez zezwolenia właściciela.

¹ decemwirowie – kolegium złożone z 10 obywateli rzymskich wybranych w celu spisania prawa dwunastu tablic

² Skała Tarpejska – urwiste zbocze w południowej części Kapitolu, miejsce straceń

³ stopa – rzymska jednostka miary wynosząca 29,6 cm

Sławomir Sprawski, Grzegorz Chomicki, *Starożytność. Teksty źródłowe, komentarze i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 1999, s. 220–221.

Praca z tekstem

1. Określ sfery życia regulowane przez prawo dwunastu tablic.
2. Omów przepisy prawa dwunastu tablic regulujące sytuację kobiet w Rzymie.
3. Podaj rodzaje kar występujące w podanym fragmencie prawa.
4. Rozstrzygnij, czy prawo w jakiś kwestiach dyskryminowało pewne grupy. Uzasadnij odpowiedź.